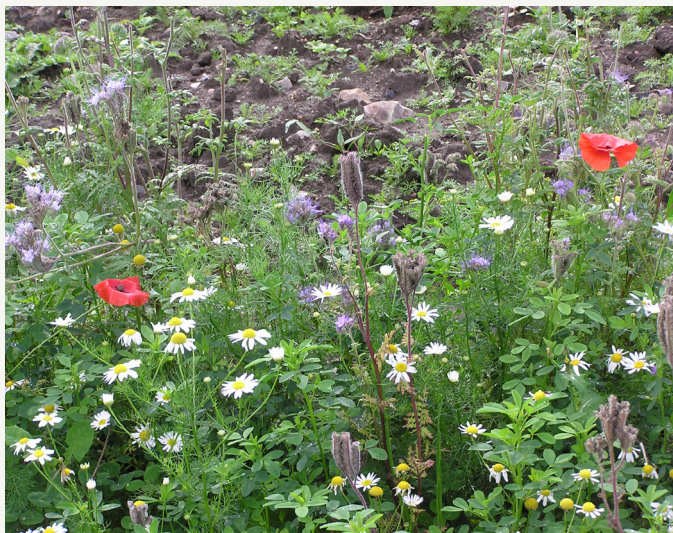

Urtestribe

Hvad er en urtestribe?

En urtestribe er et areal med lysåben vegetation, hvor urterne får lov at blomstre og sætte frø. Urter dækker både over græsser og bredbladede urter. Urtestriber har ikke en bestemt form. Det kan både være en stribe langs et hegn eller en vej, og det kan være et ukurant hjørne af marken med vilde planter. Urtestriben er oftest 1 årig.

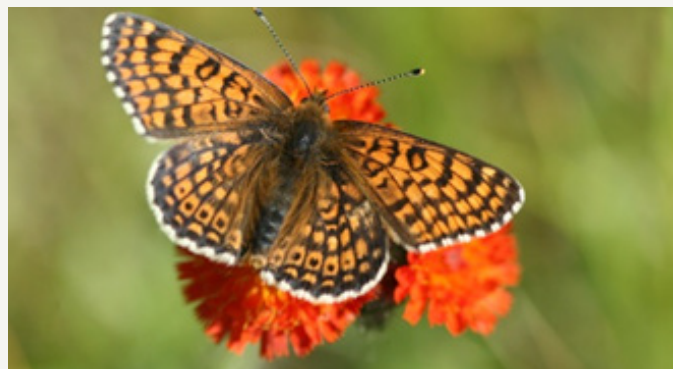

Urtestribe med lysåbent vegetation.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen

Hvad er formålet?

Formålet med urtestriber er at skabe leveduligheder for de mange vilde planter, som ikke trives i agerlandet i dag, og de mange arter af insekter, som kun kan leve på og af bestemte vilde plantearter.

De blomstrende urter er nødvendige for en lang række smådyr og insekter, og dermed også et vigtigt fødegrundlag for markvildtet.

Okkergul pletvinges larver lever på lancet-vejbred. Her søger den nektar i pomerans-høgeurt.
Foto: Morten D.D. Hansen

Hvem gavner det?

Den enårige urtestribe er især målrettet insekter og fuglevildt, hvorimod den toårige urtestribe især er målrettet hjortevildt og hare.

Mange sommerfugle er kræsnere i deres fødevalg. Som voksne sommerfugle kan de søge nektar i mange slags blomster, men som larver er mange arter knyttet til nogle bestemte planter. Tilsvarende specialiseringer kan man finde hos mange af de enlige bier, som kun kan bestøve bestemte plantearter. Endelig er mange bladlus, bladbiller, galhvepse, galmyg m.fl. specialiserede til at leve på forskellige plantearter.

Hvor og hvordan etablerer man urtestriben?

I marken etableres urtestriben mest hensigtsmæssigt i kombination med en insektvold og græsstribe inde på markfladen eller langs barjordsstribe og kortklippet græsstribe i markkanten og langs udyrkede småbiotoper.

Nogle steder kan urtestriben etableres ved siden af eksisterende naturarealer, hvor man kan opnå en naturlig spredning af arter fra naboarealerne. Man kan fremskynde den naturlige spredning ved at slå hø med frø på naturområdet og sprede høet ud, hvor urtestriben skal etableres.

Etableringen foregår bedst i august-september. Hvis der ikke er naboarealer, hvorfra urterne kan sprede sig, kan man i stedet udså en frøblanding med hjemmehørende arter.

Naturstribe i markkant klar til såning i april.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen

Etableringen kan ske med almindelig radsåmaskine, rækkesåning med 12 cm afstand i 1-2 cm dybde, eller ATV spreder ved overfladisk bredsåning. Jorden skal være porøs, og det vil ofte være nødvendigt med to harvninger i ca. 20 cm dybde. I den udsåede urtestribe tilstræbes et planteantal på 50 – 70 planter pr. m², hvilket svarer til 20-25 % af normal udsædsmængde for vårbyg. Der forhandles en række frøblandinger, for eksempel sommermix til hønsefugle, vintermix til fugle og pattedyr og helårsmix til hjortevildt.

Boghvede, honningurt, olieør.
Foto: Jørn Pagh Bertelsen

Hvordan kan man se, at det virker?

Urtestriben virker efter hensigten, når der er etableret en artsrig vegetation, der er varieret i tæthed og højde. Det er et dårligt tegn, hvis urtestriben bliver domineret af nogle få konkurrencesterke arter.

Urtestribe tilsået med enårige arter
Foto: Jørn Pagh Bertelsen

Hvordan plejes urtestruber?

I vækstsæsonen skal der ikke foretages pleje af urtestriben. Den skal ikke sprøjtes eller gødskes. I efteråret giver urtestriben både dækning i vegetation og fortsat fugleføde i frøstandene. Det følgende år i april omlægges urtestriben ved flere gange jordbehandling, alt efter forholdene, med en kultivator i ca. 20 cm dybde og herefter såning efter samme koncept som i anlægsåret. De fleste hjemmehørende plantearter er følsomme over for hård konkurrence, og derfor kan det være en fordel med 1-2 årlige høslæt med fraførsel af materialet, hvis der er en kraftig plantevækst i området.

Varighed

Man får den bedste urtestribe, hvis man etablerer den som en permanent struktur. Mange insekter overvintrer og er længe om at opbygge levedygtige bestande, så en kortvarig urtestribe risikerer blot at trække dyr til, som udryddes igen, når urtestriben nedlægges.

Regler

Læs om regler for tiltag på støtteberettigede marker i faktaarket [Gør markerne til gode levesteder for markvildtet](#).

Kilder:

[Dyrkningsvejledning](#) og [Naturkatalog](#)